Londoni Külügyi Központ / Foreign Policy Centre, London (FPC)

A londoni Foreign Policy Centre a brit külpolitika egyik meghatározó szereplője. Szoros kapcsolatot ápol a brit munkáspárttal (LP), de minden politikai párttal együttműködve tevékenykedik. Jelenlegi elnöke Stephen Twigg, volt munkáspárti képviselő, aki 2005 augusztusa tölti be ezt a posztot. Az intézet 1998-ban kezdte meg tevékenységét az akkori brit miniszterelnök, Tony Blair védnöksége alatt. Kutatásaival, publikációival és rendezvényeivel azt a célt tűzte ki maga elé, hogy hatékony megoldást találjon a globális problémákra, demokratikus és megfelelően kormányzott államok kialakulását segítse elő, amelyek a fejlődés és a rend alapjait képezhetik, serkentse az együttműködés a privát szektorral, hatékony diplomáciai tevékenységen keresztül támogassa és ösztönözze a brit külpolitikát.

Az intézet tevékenységi körének egyik alapját képezik azon publikációk, amelyek olyan szerzőktől származnak, akik kulcsszerepet játszanak vagy játszottak az európai és nemzetközi kül- vagy biztonság politika, illetve nem-nemzeti politikacsinálás területén. Az intézet külkapcsolat-formáló szerepének eszközei még a változatos programokban gazdag szakmai konferenciák, amelyeknek rendszeres résztvevői brit, illetve nemzetközi kormányzati szereplők, diplomaták, akadémiai emberek, nemkormányzati szervezetek (NGO-k), a magán szektor és a média képviselői. Többek között Tony Blair, a néhai Robin Cook, volt brit külügyminiszter, Margaret Beckett, a brit alsóház volt elnöke, Anthony Giddens, brit szociológus, Lionel Jospin, volt francia miniszterelnök és Jack Straw, brit lordkancellár és igazság-ügyminiszter volt a közelmúltban az intézet rendezvényeinek előadói között.

Az intézmény célja, hogy mindenkit bevonjon munkájába, aki hatással lehet az Egyesült Királyság külkapcsolatainak alakítására. Éppen ezért olyan, mindenki által érthető nyelvet használ, amely széles körben talál hallgatóságra. Az intézet nemcsak a védelmi minisztérium és a külügyminisztérium berkein belül dolgozókra, hanem különböző minisztériumokban, multinacionális vállalatoknál, akadémiai körökben és civil szervezetekben tevékenykedőkre számít, s nemcsak a hazai, hanem az európai kutatókra, érdeklődőkre is. Az intézet nagy hangsúlyt helyez a „közemberek" véleményére.

A Foreign Policy Centre egyik szoros partnere az International Relations and Security Network, amely 1994-ben jött létre Svájcban, kül- és biztonságpolitikai konzultációs és információs „könyvtárként". Ez és a hozzá hasonló kapcsolatok segítik az intézetet a határokon átnyúló problémák határokon átnyúló megoldásában.

Az FPC nagyon kiterjedt kutatási tematikával rendelkezik, leginkább a következő területekre fókuszálva: Kína, demokrácia és fejlődés, energia, Európa és multilateralizmus, Irán, a Közép-Kelet reformja, Irak, Latin Amerika.

A Kína-program kapcsán tudnivaló, hogy az FPC tagja az ún. C5-öknek, azon brit

szervezetek, intézmények csoportjának, amelyek figyelmének középpontjában Kína áll. (A másik négy tag: a 48 Group Club, a Chatham House, a Great Britain China Centre és a China Policy Institute a Nottingham-i Egyetemen.) A Kína jövőbeni helyével foglalkozó program 2004-ben indult útjára, hogy szélesebb kör bevonásával vizsgálja azt, hogy a globalizálódó világ milyen gazdasági és társadalmi hatással van/lesz Kínára, illetve a rohamosan növekvő kínai gazdasági potenciál hogyan hat vissza a globalizációs folyamatokra.

A demokrácia és fejlődés program 2003-ban indult, célja, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a nyugati fejlett országok befolyása mennyire fontos szerepet játszik a fejlődő országok életében. Létrehozását az motiválta, hogy egyre nagyobb hangsúly helyeződik az elbukott demokráciák, illetve az antidemokratikus államok által kreált instabilitásra, és arra, hogy ez milyen veszélyt jelenthet a nemzetközi békére.

Az energia program részét képezi az intézet fejlődő országokkal kapcsolatos kutatásainak. Azzal foglalkozik, hogy összevesse a felemelkedő hatalmak, mint pl. Kína vagy India (vagy az újra egyre nagyobb jelentőséggel bíró Oroszország) szempontjait az energiakérdés terén a nyugati fejlett országok szemszögével.

Európa és multilateralizmus program arra törekszik, hogy reális javaslatokkal álljon elő, amelyek erősítik az EU szerepét a világpolitikában, vagyis azt vizsgálja, hogy az európai államok stratégiai, gazdasági és politikai kapacitását mennyire lehet a leghatékonyabban felhasználni a kudarcot vallott demokráciák megsegítésére és a tömegpusztító fegyverek elleni harcban. Az intézet EU külügyminiszteri cím javaslatának előterjesztése terén sikereket könyvelhet el ugyan a nemzetközi vitás kérdések esetén azonban a közös európai fellépés kialakítása továbbra is elsősorban elméleti síkon mozog.

Az intézet Irán-programja a következő területeket öleli fel: az iráni társadalom fejlesztése, emberi jogok, nukleáris non-proliferáció, valamint Irán szerepe a globális és közép-keleti energiaellátásban. A program keretében tavaly novemberben a FPC kiadott egy tanulmányt arról, hogy miközben a világ Irán nukleáris fegyverkezésére figyel, az iráni nők és kisebbségek korántsem kedvező helyzete sokak figyelmét elkerüli. A tanulmány gyakorlati lépéseket is felvázol a brit és európai politikusok számára, hogy hogyan tudnák támogatni az iráni nők, a kurdok és más kisebbségek egyenlő bánásmódjának kialakítását.

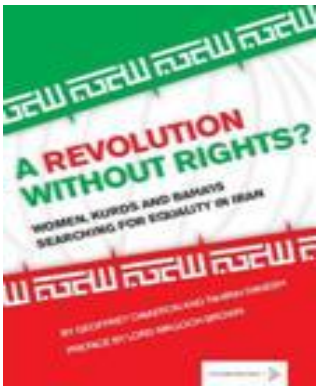

Közép-Kelet reformja (más néven Civility Program) program legfőbb célja, hogy informálja a nyugati államokat a közép-keleti reformok szükségességéről, valamint hogy megvalósítható javaslatokkal ösztönözze a azokat a Közép-Kelet fejlesztésében való aktívabb és hosszú-távú részvételre. A Civility Program három fő tevékenységi körrel rendelkezik: (1) széles konzultációs hálózat kiépítésén keresztül egy megfelelő Közép-Kelet-politika létrehozása, a kulcsszereplők részvételével, (2) koordináció elősegítése a nyugati (főleg európai) országok között, (3) az ötletek gyakorlatba ültetésének figyelemmel követése, tanácsadás.

Az intézet Irak-bizottságának célja hogy hosszú távú Irak-stratégiát dolgozzon ki Nagy-Britannia számára, beleértve az ország újjáépítését, humanitárius célok megvalósítását, valamint az iraki nép és az ott állomásozó brit csapatok biztonságának garantálását. Az Irak-bizottság a hasonló témájú, ám amerikai Iraq Study Group-pal működik együtt. A bizottság munkájáról tavaly júliusban a brit Channel 4-es csator-

nán jelent meg egy riport, amelyhez több mint 50 tanú, többek közt iraki, brit és amerikai diplomata, katonai vezető, üzletember, köztisztviselő, jogi szakértő és humanitárius segélyező csoport vallomását használták fel, és amely az iraki brit jelenlét jövőjét, jövőbeli célkitűzéseit vázolta fel.

A Latin-Amerikával foglalkozó projekt azt vizsgálja, hogy milyen hatással lehet a gazdasági fejlődés a latin-amerikai országok társadalmainak életére, ezen belül is kiemelten foglalkozik a szegénység és a demokrácia „meghonosításának" problematikájával, ami égető kérdés a térségben.

A nagyobb témákat átölelő programokon kívül a Foreign Policy Centre számos kisebb kutató- vagy projektcsoportot működtet, amik szűkebb problémaköröket dolgoznak fel. Ilyenek például az üzlet és világ program (Business and the World Program), amely a globális problémáknak és bizonytalanságnak az üzleti világra gyakorolt hatásával foglalkozik, valamint azzal, hogy a nyugati vállalatok hogyan kapnak egyre nagyobb szerepet a külpolitikában. Migráció és integráció projekt részeként a FPC éves beszámolót jelentet meg az EU-államok migrációs és állampolgársági politikájának alakulásáról. Az India és globalizáció program 2005 februárjában indult, azt vizsgálja, hogy India hogyan lesz képes beilleszkedni a változó világrendbe és Kínához hasonlóan mennyire játszik majd kulcsszerepet annak formálásában. Az Oroszország jövője program célja az, hogy a brit külpolitikában nagyobb szerepet kapjon Oroszország és a már elindított demokratikus reformok továbbvitele.

A felsorolt tevékenységi körök mellett a Foreign Policy Centre, mint ahogy arról már korábban szó volt, nagy hangsúlyt fektet a társadalom minél szélesebb rétegeinek bevonására a brit külpolitika formálásába. Éppen ezért rendkívül sikeres gyakornoki programot is működtet, amelynek keretében végzős vagy frissen végzett fiatalokat vonnak be a kutatásaikba, akik így a Közel-Kelet, Európa, Energia, Afrika, Kína, transzatlanti kapcsolatok és a nemzetközi fejlesztéssel foglalkozó programok munkájába nyerhetnek betekintést.

Pontos adat nem áll rendelkezésre az intézet költségvetéséről. Ismeretes, hogy a legjobb tíz nem-amerikai think-tank büdzséje nagyjából 25 és ötmillió USD között mozog, valószínű, hogy az FPC költségvetése jóval ezek alatt lehet. Egyébként az intézet a 31. ezen a listán.

(Baumann Zsófia)

Források

http://fpc.org.uk/
http://www.isn.ethz.ch/
http://en.wikipedia.org/wiki/Stephen_Twigg
http://fpc.org.uk/internships/
http://www.euractiv.hu/nyomtathato-verzio/linkdossziek/a-kutatointezetek-szerepe-az-unios-donteshozatalban-000081
http://www.isn.ethz.ch/isn/Communities-and-Partners/Partners/List/?lng=en&ord582=grp2&size582=10&grouppage582=85